

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN

VAD ÄR EN FLICKA VÄRD?

En internationell studie om minimiålder för
barnäktenskap

Klara Lindahl

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	SK1523 Examensarbete statsvetenskap
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht 2016
Handledare:	Anders Sundell
Antal ord:	10 253

Abstract

Every day there are approximately 39 000 girls worldwide who marry against their will, before the age of 18. With 24 hours in a day that equals 1 625 girls an hour, 27 each minute. Within the year over 14 million girls will enter into child marriage. Child marriage causes individual suffering, national economic distress and global violation of the human rights. Due to its vast extent and devastating effects child marriage is a pressing global concern. Despite this, research on how to prevent the phenomenon is meagre. One solution that is frequently presented is that of instituted national legislation of minimum age of marriage of 18 years. Considering the lack of research there is a need to analyse how legislation as such has an effect on the proportion of child marriage. The following research paper uses a statistical regression model to investigate said relationship on a global scale. It also takes into consideration several other important factors which may affect the proportion of child marriage. The analysis does not find any statistically significant effects of legislated minimum age of marriage on the proportion of child marriage, hence the legislation has no effect. However, since no superior solution has been presented and there are no indications that legislate minimum age of marriage of 18 years exacerbates the situation the legislation is still preferable until a better solution presents itself. Furthermore, data is most likely underrepresented, possibly causing the effects to be weaker than anticipated.

Innehållsförteckning

Abstract	2
Inledning.....	4
Teori.....	5
Problemet med barnäktenskap.....	6
Lagstiftning och dess betydelse	7
Kontrollvariabler och andra faktorer	10
Metod	12
Kausalitet	12
Statistisk regressionsanalys	13
Data och dess tillförlitlighet	15
Resultat.....	19
Regressionsanalys med interaktion	23
Slutsats.....	26
Referenser	29

Inledning

Under 2014 startade en blogg med namnet ”Theas Bryllupsblogg”. Det var en blogg där norskan Thea berättade om sina bröllopsplaner och tankar hon hade inför den stora dagen. En relativt vanlig företeelse i det moderna 2000-talet. Bloggen blev viral med över en miljard exponeringar på internet och utlöste massiva protester från statschefer, opinionsledare och framförallt norska folket. Anledningen: Thea var 12 år. På Theas blogg gick det att läsa vilka förändringar hennes liv skulle genomgå efter att hon ingått i äktenskap. Hon skulle inte längre få fortsätta skolan, träffa sina vänner eller gå på *One Direction*-konserten hon längtat efter. Hon skulle lämna sitt föräldrahem och flytta in med sin 37-åriga man och hans familj. Theas största oro var dock det faktum att hon skulle behöva dela sin nya mans säng, vilket innebar att hon snart skulle få barn att ta hand om trots hon bara var ett barn själv (Plan, 2014, 13 oktober). Bloggen var en del i en kampanj utformad av Plan Norge, för att belysa problematiken med barnäktenskap. Varje dag gifts 39 000 barn bort mot sin vilja och inte ett enda får den uppmärksamhet som Theas påhittade bröllop fick. Theas fiktiva liv är miljoner barns verklighet. Ett liv i analfabetism och moderskap med skador, såväl kroppsliga som själsliga.

Även om Theas blogg inspirerade flera tusen norrmän och norskor att bli faddrar för utsatta flickor är det knappast tillräckligt för att få bot på fenomenet. De länder med störst andel barnäktenskap är de som måste gå i bräschen för förändring. Flertalet alternativ har presenterats som lösningar. I Kenya, där flickor lovas bort till män innan de ens är födda, har regeringen instiftat ett program där välgörare erbjuder gåvor och ekonomisk ersättning till döttrarnas fäder men istället för äktenskap erbjuds de en plats i närmsta skola. Skolplatsen är därmed betald och reserverad tills den dag då flickan är gammal nog att påbörja sin utbildning (ICRW, 2007). Andra länder erbjuder ekonomisk ersättning till de familjer vars döttrar fortfarande är ogifta vid 18 år. Vanligt förekommande är satsningar på stora kampanjer i media för att uppmärksamma och informera om problem och risker med barnäktenskap eller på andra sätt förändra synen på flickors värde och rättigheter. Ett permanent lösningsförslag som vanligtvis tas upp av det internationella samfundet är förändring av lagstiftning. Det gäller lagar som obligatorisk och gratis skolgång, om barns rättigheter och beskydd samt lagar för att förhindra trafficking av barn (Walker, 2012). Alla dessa lagförslag innebär ofta stor förändring och betydande ekonomiska insatser för respektive land vilket resulterar i att de sällan genomförs. Dock finns det ett lagförslag som organisationer och internationella instanser propagerar för. Ett lagförslag

som är konkret, enklare och mindre ekonomiskt kostsamt än till exempel gratis skola, nämligen en nationellt lagstiftad minimiålder för äktenskap på 18 år.

Därmed behandlar följande uppsats hypotesen: *Lagstiftad minimiålder för äktenskap, för flickor med föräldrars tillåtelse, på 18 år saknar en effekt på andelen barnäktenskap i respektive land.* Trots att det finns påtryckning på länder som inte har en minimiålder på 18 år att införa det, finns det lite forskning om hur effekten av en sådan lagstiftning faktiskt ser ut. De undersökningar som har gjorts är begränsade och bristfälliga, därmed finns det ett stort behov av att undersöka effekten av lagstiftad minimiålder och bidra till den kumulativa forskningen på området. Barnäktenskap är ett relativt nytt forskningsområde och det mesta av forskningen handlar om hälsoeffekter hos de barn som ingår äktenskap. Det är först nyligen som åtgärder har tagits för att försöka lösa problemet och lagstiftad minimiålder på 18 år är en av de lösningar som föreslås. Detta är vad många internationella och nationella organisationer har som mål och bedriver intensivt arbete för att genomföra. Paradoxalt nog tror majoriteten av forskare och organisationer inte att det finns en effekt av lagstiftad minimiålder på 18 år trots att de förespråkar det.

Analysen kommer ske genom en statistisk regressionsanalys. Detta i och med att de undersökningar som har visat på en effekt av minimiålder på 18 år använder sig av statistik men undersökningarna är inte generaliserbara till internationella sammanhang. De undersökningar som visat på att det inte finns en effekt av minimiålder på andelen barnäktenskap har ingen använt sig av statistiska metoder. Därmed finns det ett behov av en statistisk undersökning som är internationellt applicerbar och undersöker huruvida minimiålder saknar effekt på andelen barnäktenskap. Nedan följer fyra avsnitt. Det första behandlar teorin kring barnäktenskap, lagstiftad minimiålder och effekten av denna på barnäktenskap. Efter följer en metoddel som redogör för hur analysen genomförs och vilken typ av data som används. Därefter presenteras resultaten av analysen och till sist en slutsats för sammanställning av dessa resultat.

Teori

Teoridelen består av tre delar och inleds med en allmän del om fenomenet barnäktenskap. Denna del börjar i sin tur med en definition av barnäktenskap, följt av en redogörelse av dess konsekvenser på individ-, nationell- och internationell nivå. Del två belyser lagstiftning av

minimiålder för äktenskap och huruvida den har en effekt på beteendet eller inte. Avsnittet kan även här delas in i två större delar, där den första berör argument för att lagstiftningen *inte har* en påverkan och den andra delen argument för att den *har* en påverkan. Denna del avslutas med en kort diskussion om betydelsen av internationella lagar. Den tredje och sista delen nämner övriga faktorer som kan spela roll vid undersökning av förhållandet mellan nationell lagstiftning och barnäktenskap.

Problemet med barnäktenskap

Barnäktenskap är ett formellt äktenskap eller ett informellt partnerskap där minst en av parterna är under 18 år (UNICEF, 2005) och majoriteten av all forskning på området handlar om konsekvenser av barnäktenskap på individnivå. Detta är inte förvånande då ca 39 000 barn gifts bort varje dag (Svenska FN-förbundet, 2016). En stor del av forskningen på individnivå fokuserar på flickors hälsa i förhållande till barnäktenskap, för det är främst flickor och unga kvinnor som drabbas. Endast ca 18 procent av alla barnäktenskap innefattar pojkar (UNICEF, 2014). Pojkar behöver dessutom i allt mindre utsträckning förändra sina liv efter äktenskapet då de oftast är äldre samt inkomsttagande och därmed har större inflytande över parets liv och fattar majoriteten av alla beslut i äktenskapet. De får till exempel fortsätta sin utbildning, sitt sociala umgänge och sina intressen. Med hänsyn till detta kommer resterande text enbart diskutera barnäktenskapets påverkan på flickor.

Till att börja med är forskningsfältet angående hälsopåverkan av barnäktenskap brett och en stor del av det som har skrivits berör den sexuella ohälsan. Graviditet i samband med äktenskap är ett faktum. Flera länder med många barnäktenskap har inte kunskapen eller viljan att utnyttja familjeplanering eller preventivmedel (Nour, 2006). I och med att flickorna är under 18 år har deras kroppar inte vuxit färdigt. Kroppen är därmed för svag och bäckenet allt för smalt för att klara av en förlossning vilket i sin tur leder till att komplikationer under graviditet och förlossning. Dessa konsekvenser är den näst främsta dödsorsaken bland flickor i utvecklingsländer mellan 15 – 19 år (UNFPA, 2015a). Skadliga hälsoeffekter är exempelvis risken att drabbas av förlossningsskador såsom obstetric fistula (läckage av urin och/eller avföring), samt att bli smittad av HIV. Trots att många familjer gifter bort sina döttrar unga för att minska risken att smittas av HIV är det bevisat att risken ökar markant vid tidiga äktenskap (Nour, 2006). Även psykisk ohälsa är vanligt förekommande, till exempel utsatthet för våld i hemmet. Flickor som gifter sig som barn har en högre acceptans av hustrumisshandel än

kvinnor som gifter sig senare (UNICEF, 2005). Många barnbrudar blir även utestängda från ett socialt liv och uppfostras av sin make och hans familj. Flickor som gifter sig unga mister ofta chansen till utbildning och oförmögna att hitta alternativa arbeten lever de kvar i fattigdom och utsatthet (IPPF, 2006).

Att flickor inte får arbeta drabbar den nationella ekonomin och medför svårigheter för landet att ta sig ur fattigdom (Wodon, 2015), men konsekvenser av barnäktenskap på nationell nivå är ett område där forskning är mager. Dock kan det konstateras att färre utbildade och arbetande individer orsakar negativa effekter på ett lands ekonomi (Bruce, Greene & Mensch, 1999). Det kan till exempel öka landets sårbarhet för ekonomiska chocker och kortsiktiga lösningar får företräde framför långsiktiga investeringar i människor fysiska och psykiska kapital, så som utbildning (Edmeades et al, 2015). Detta kan i sin tur påverka den internationella ekonomin. Det finns ingen forskning på vilka konsekvenser barnäktenskap har på den internationella nivån. Det är dock rimligt att tro att det finns betydande effekter av barnäktenskap på internationell nivå med hänsyn till dess omfattning. Om tiomiljontals fler flickor skulle få bättre utbildning, sjukvård och större påverkansmöjligheter kan hela samhällen utnyttja deras arbetskraft och kreativitet. Detta skulle hypotetiskt kunna leda till ett uppsving för både den nationella och internationella ekonomin (UNFPA, 2015b).

Lagstiftning och dess betydelse

I princip alla länder har en nationellt lagstiftad minimiålder för äktenskap och dessa varierar mellan 9-21 år, med Libanon ensamt på 9 år, Rwanda ensam på 21 år och övriga däremellan. Vanligast är att länder har en minimiålder, men med undantag för giftermål i yngre åldrar vid speciella fall, exempelvis föräldrarnas tillstånd eller att ena parten är 18 eller äldre (WORLD, 2016). Pojkar har generellt sett högre minimiålder än flickor (IPPF, 2006).

I och med att denna uppsats kommer fokusera på effekten av 18 år som nationellt lagstiftad minimiålder på barnäktenskap är det essentiellt att se till vilka effekter nationell lagstiftning har på beteendet barnäktenskap. Flertalet forskare och organisationer menar att nationellt lagstiftad minimiålder på 18 inte har en betydande effekt (IPPF, 2006; Girls not Brides, 2013; Thornton & Jensen, 2003). International Planned Parenthood Federation (IPPF, 2006) och Girls Not Brides (2013) är exempel på de organisationer som hävdar att minimilagarna på 18 år inte är tillräckligt. Lagarna är ineffektiva och få instrument kontrollerar dess efterlevnad. På

landsbygden är det inte säkert att de nationella lagarna ens gäller då religiösa och kulturella lagar agerar sida vid sida med de nationella, utan specifik rangordning (IPPF, 2006). Även om nationella lagar skulle vara överordnade de religiösa är det ofta religiösa regler som är viktigast i det civila samhället. Ingen av dessa organisationer har relevant statistik som stödjer deras ställningstagande. Istället för en förändrad lagstiftning, är lösningen genomförande av ”medvetenhetskampanjer” genom media, i skolor och i religiösa institutioner (Gomez, Raj & Silverman, 2014). Det finns då en tro på att det är en normförändring bland folket som kommer först och är lösningen på problemet. Denna efterföljs i vissa fall av en civil aktion, så som massiva protester, eller påtryckning på regeringen som eventuellt driver igenom en ny lag (Parliament UK, 2016).

Viss forskning om effekten av lagstiftad minimiålder på barnäktenskap har bland annat bedrivits av Thornton et al. (2003). De har gjort antaganden baserat på generell statistik om instiftad minimiålder för äktenskap där de sett att vissa länder överlag har många kvinnor som gift sig innan 18 år trots en lagstiftad minimiålder för äktenskap på 18 eller äldre. De vill därmed påstå att minimiålder inte har en bevisad direkt effekt på antalet barnäktenskap i respektive land.

Ett exempel på ett sådant land är Indien. Indien ändrade sina åldersgränser för äktenskap 1929 till 18 för flickor och 21 för pojkar. Lagen står även över alla religiösa och kulturella lagar. Skulle ett barnäktenskap äga rum kan de som är ansvariga för att arrangera bröllopet riskera både böter och fängelse. Lagen har dock visat sig ineffektiv och fungerat som bevis för flera forskare att nationell lagstiftning inte har effekt. Lagen har fått kritik på flera punkter framförallt för att få personer har ställts inför rätta och de som har mött lagen har kommit lindrigt undan med böter. Det är dessutom extremt svårt att väcka åtal och det måste göras inom ett år efter att äktenskapet har ägt rum (Kapur & Singh, 2001). Då 33 procent av världens alla gifta barn befinner sig i Indien är det lätt att hävda att lagar om minimiålder på 18 eller äldre inte har en effekt på barnäktenskap (UNICEF, 2014). Med detta sagt finns det ingen studie som visar på hur situationen i Indien hade sett ut utan den lagstiftade åldersgränsen. Det hade kunnat vara betydligt fler barnäktenskap om minimiåldern hade varit lägre.

Intressant att notera är att Thornton et al. (2003), trots att de inte lyckats bevis att 18-årsgräns för äktenskap har en effekt på antalet barnäktenskap, ändå förespråkar nationellt lagstiftad minimiålder. De ser det som ett första steget i rätt riktning för att motverka problemet. Steg två,

hävdat de, är att implementera lagen i samhället och jobba för att ändra sociala kulturer och normer med hjälp av lagen. Majoriteten av de forskare och organisationer som anser sig ha bevisat att 18-årsgräns inte har en effekt på barnäktenskap följer samma spår som Thornton et al. (2003). Detta kan te sig helt motsägelsefullt. Hur kan forskare, som har bevisat att minimiålder inte har en betydande effekt på barnäktenskap, ändå förespråka en lagförändring?

Trots att dessa forskare och organisationer uppger att lagstiftning inte har en effekt på andelen barnäktenskap är det ingen som har lyckats bevisa att så är fallet. Metoden som Thornton et al. (2003) använder sig av är långtifrån tillräcklig för att dra slutsatsen att minimiålder på 18 år inte har en effekt. Vad de har bevisat är att en minimiålder på 18 år inte utrotar fenomenet barnäktenskap, men på grund av bristande studier av hur länder som Indien hade sett ut utan lagstiftning är det den enda slutsatsen som kan dras. Anledningen till att forskare som Thornton tror att lagstiftning ändå har en effekt på andelen barnäktenskap är att en lagstiftning kan fungera som en juridisk stöttepelare och då underlätta i påverkansarbete och ”medvetenhetskampanjer” som naturligt skall efterfölja en lagförändring. Det är denna normförändring som kan bidra till en markant minskning av barnäktenskap.

Detta resonemang leder till den andra delen av forskarsamhället, nämligen de som har bevisat att en nationellt instiftad minimiålder på 18 år har en effekt på barnäktenskap. Det finns faktiskt en överhängande optimism bland forskare att nationella lagar kan förändra beteenden hos en population, även om det kan ta lång tid (Boyle, Kim, Longhofer & Nyseth, 2013). Boyle et al. (2013) nämner flera studier som visar på att lagförändring attraherar aktivister, investerare m.fl. som verkar för ett specifikt ändamål.

Två olika forskare har, i två olika studier, testat huruvida en lagstiftad förändring i minimiålder har effekt på antalet barnäktenskap. Bharadwaj (2009) mäter hur äktenskapsmönster förändras i Mississippi, USA, efter att minimiålder för äktenskap höjs till 15 för flickor och 17 för pojkar och till 18 för båda utan föräldrars medgivande. Bharadwajs resultat visar att antalet gifta kvinnor mellan 19-23 sjönk drastiskt. Vidare testar Kaufman et al. (2015) i sin artikel om lagstiftad minimiålder för äktenskap påverkar antalet barnäktenskap samt tonårsgraviditeter i Afrika. De producerar resultat som bevisar att länder med 18 år som lägsta ålder för äktenskap överlag har färre kvinnor som gift sig innan 18 år samt färre tonårsgraviditeter. Dock deklarerar de i sin artikel att, på grund av tillvägagångssättet i deras analys är resultaten inte generaliserbara till övriga länder.

Efter att nu ha gått igenom varför nationella lagar anses ha eller anses sakna effekt på barnäktenskap krävs det att kort nämna de internationella lagar som finns inom området. Det har uppdragats att internationella lagar kan ha en effekt utöver nationella lagar. Ett land med en fast giftasålder, utan tillstånd för undantag, påverkas inte av internationella lagar. Länder med flexibla lagar är länder som är öppna för undantag när det gäller giftasålder, till exempel föräldrars tillstånd som nämnts tidigare. Flexibla länder påverkas av internationella konventioner i större utsträckning än länder med fast åldersgräns. Ett land med flexibla lagar som inte ratificerat något internationellt protokoll om minimiålder för äktenskap har överlag fler ungdomsgraviteter, vilket även leder till en trolig slutsats att de har fler barnäktenskap (Boyle, Kim, Longhofer & Nyseth, 2013). Ett flertal internationella lagar har stiftats och exempel på dessa är *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW)*, *Convention on Consent to Marriage, Minimum Age for Marriage and Registration of Marriages (Marriage Convention)* samt *FN:s hållbarhetsmål*. Alla dessa konventioner och lagar eftersträvar nolltolerans mot barnäktenskap och önskar att alla länder lagstiftar en minimiålder som varierar mellan 15 – 18 år (United Nations, 2009; OHCHR, 2016; United Nations, 2016).

Kontrollvariabler och andra faktorer

Det finns givetvis många fler faktorer än lagstiftning som påverkar barnäktenskap. Då det inte är slumpmässigt vilka länder som inför minimilagor för äktenskapsålder är det viktigt att utesluta faktorer som kan påverka förhållandet mellan lagstiftning och andelen barnäktenskap. När en kontroll av de viktigaste faktorerna som orsakar barnäktenskap görs kan länderna likställas mer med varandra och sambandet mellan lagstiftad minimiålder på 18 år och andelen barnäktenskap blir lättare att urskilja. Utifrån teorin har fem kontrollvariabler valts för att ingå i undersökningen: fattigdom, regeringens effektivitet, jämställdhet, demokrati och politiskt engagemang.

Barnäktenskap är främst en konsekvens av fattigdom och därmed mer vanligt förekommande i fattigare länder (Nour, 2009). Därmed sker nästan alla barnäktenskap i Afrika eller Asien. Niger har störst procentandel barnäktenskap på nationell nivå (74,5 %). Indien har däremot störst procentandel barnäktenskap på internationell nivå (33 %) vilket har nämnts tidigare (Walker, 2012; UNICEF, 2014). Många fattiga familjer väljer att gifta bort sina döttrar eftersom flickor

ofta ses som en ekonomisk börda då de inte inbringar någon inkomst. Att gifta bort flickor kan förse familjen med pengar genom en hemgift som brudgummens familj betalar. Ju yngre flickan är desto bättre hemgift, vilket kan bero på att det i många länder förekommer en kultur som förkastar sexuellt umgänge före äktenskapet för specifikt flickor (IPPF, 2006; Nour, 2006).

Vidare infinner sig ännu en gång betydelsen av fenomenet normförändring. Oavsett om forskare bevisat att lagförändring har en effekt på barnäktenskap eller inte tror de allra flesta att det är normförändringen som är den väsentliga pusselbiten. Cooter (2000) talar i sin artikel om hur lagar tas emot och hur detta i sin tur påverkar hur folk omvärderar sina normer. Han skriver bland annat om hur effektiviteten hos regeringen påverkar hur befolkningen inställning till lagförslag. En mer effektiv regering har större chans att genomdriva en lyckad lagförändring då invånarna tror att det regeringen säger faktiskt stämmer. Om regeringen inte infriar sina löften minskar tilltron hos folket och också dess benägenhet att följa lagen. Med hänsyn till detta finns det anledning att tro att regeringens effektivitet påverkar effekten av en ny lagstiftning. Det finns alltså en kombinerad effekt av regeringens effektivitet och ett lands minimiålder. De länder som har en lagstiftad minimiålder på 18 år har troligt olika stor andel barnäktenskap beroende på hur effektiv landets regering är. Ett land med minimiålder på 18 år och en effektiv regering har sannolikt mindre andel barnäktenskap än ett land med minimiålder på 18 år men en ineffektiv regering.

Vad som tydligt framkommer i litteraturen är att barnäktenskap är ett fenomen som drabbar flickor, just för att de är flickor. Därmed är graden av jämställdhet i samhället en annan viktig faktor som kan orsaka barnäktenskap. Jämställdhet är ett brett och omfattande koncept och svårt att definiera. Men när det kommer till specifikt förhållandet till barnäktenskap kan graden av jämställdhet likställas med graden av flickors utbildning. Brist på flickors utbildning är en av de viktigaste faktorerna som orsakar barnäktenskap. Flickor får en mer bristfällig utbildning än pojkar av flertalet anledningar. I de fall när familjen inte har råd att skicka alla sina barn till skolan prioriteras flickor bort då de förväntas gifta sig unga. Kunskap om hur de skall sköta ett hushåll och ta hand om barn är viktigare än den kunskap de får i skolan. Brist på utbildning leder till att bortgifta flickor i mindre utsträckning vet om sina rättigheter som gifta och som barn, de har svårare att ta kontakt med myndigheter eller skaffa sig alternativt arbete utanför hemmet (Jain & Kurz, 2007). Om kvinnor och flickor fick mer inflytande är det troligt att dessa bland annat skulle få mer utbildning och antalet barnäktenskap skulle därmed sjunka.

Ytterligare en viktig faktor som påverkar barnäktenskap är graden av demokrati i respektive land. En demokrati utgörs av ett välfungerade juridiskt system och beskydd av de mänskliga rättigheterna (Rosenfeld, 2001). Därmed är det större sannolikhet att ett odemokratiskt samhälle i större utsträckning kränker de mänskliga rättigheterna och ett har ett partiskt rättssystem. Det är svårare för kvinnor och barn, som inte har samma politiska makt som män, att kräva upprättelse för de kränkningar de utsätts för. För ett barn som intvingats i äktenskap kan det till exempel vara svårare att få ut skilsmässa.

Till sist skall även det politiska engagemanget diskuteras. Överlag finns det en ovilja världen över att diskutera problem som rör flickor och kvinnor samt deras rättigheter (IPPF, 2006). Denna ovilja beror troligtvis på att antalet kvinnor i parlament internationellt sett är knappt 23 procent (Women in National Parliaments, 2016). Kvinnor i parlament är mer benägna att belysa frågor rörande jämställdhet, utbildning och våld mot kvinnor än vad män är (Devlin & Elgie, 2008). Det är därmed troligt att anta att ju fler kvinnor i parlamentet desto större uppmärksamhet får fenomenet barnäktenskap.

Metod

Metoddelen består av tre delar. Den första förklarar den kausala modellen. Den andra behandlar den statistiska metod som används samt talar om vilka variabler som ingår och deras operationalisering. Den sista delen redogör för vilken data som används och dess tillförlitlighet.

Kausalitet

Den kausala modell uppsatsen kommer undersöka är huruvida den nationellt lagstiftad minimiålder på 18 år har en effekt på andelen gifta barn under 18 år. Detta innebär att analysen i slutändan skall kunna visa om länder med nationellt lagstiftad minimiålder på 18 år faktiskt har en mindre andel barnäktenskap än länder utan, alternativt att lagstiftad minimiålder inte har en effekt på andelen barnäktenskap. I och med att det i denna analys är andelen barnäktenskap som är beroende av vad den lagstiftad minimiålder är kommer andelen barnäktenskap vara den beroende variabeln. Lagstiftad minimiålder är därmed den oberoende variabeln då andelen barnäktenskap inte nödvändigtvis påverkar lagstiftningen, men lagstiftningen kan påverka andelen barnäktenskap.

Det finns dock viss anledning att tro att andelen barnäktenskap kan påverka lagstiftad minimiålder. Länder med hög andel barnäktenskap har större anledning att införa en högre minimiålder. Vidare är det flertalet länder som relativt nyligen infört höjd minimiålder och effekten av dessa lagar är ännu inte synbara då det kan ta många år innan effekterna av en ny lag ger utslag. Den optimala undersökningen jämför alla länders andel barnäktenskap före och några år efter lagstiftad minimiålder på 18 år införts. Anledningen till att denna uppsats inte genomför en analys över tid beror på brist på data och observationer. Då insamling av data är begränsad är det ytterst svårt att hitta data längre tillbaka i tiden än några få år, vilket i många fall inte är tillräckligt för att mäta före och efter. En tidsanalys lämpar sig då bättre om några år när datamängden är mer utökad och lagen eventuellt har börjat ge effekt. För att kompensera för bristen av en tidsanalys kommer analysen använda sig av kontrollvariabler. Detta görs för att likställa länderna i så stor grad som möjligt och eliminera andra eventuella faktorer som kan påverka andelen barnäktenskap. Likväl medför en tvärsnittsanalys begränsningar. Det återstår alltid en viss osäkerhet om det faktiskt är det kausala sambandet som analyseras.

Statistisk regressionsanalys

Undersökning kommer använda sig av en statistisk regressionsanalys som jämför länder som har 18 år eller äldre som minimiålder för barnäktenskap mot de som har yngre än 18 år. Den oberoende variabeln är lagstiftad minimiålder för flickor med föräldrars tillstånd. Anledningen till att analysen använder sig av just flickors minimiålder med tillstånd från förmyndare är för att detta är den grupp där minimiåldern är som lägst. Flickor har genomgående lägre minimiålder för äktenskap än pojkar förutom i de fall då åldern är den samma. Många länder tillåter dessutom äktenskap vid lägre åldrar om föräldrarna godkänner det, vilket de givetvis gör vid arrangerade äktenskap. För att kunna jämföra de länder som har 18 år som minimiålder gentemot de som inte har det görs variabeln om till en så kallad ”dummyvariabel”. Detta innebär att alla de länder som har en minimiålder på 18 år eller äldre får värdet 1 medan de som har yngre än 18 år får värdet 0. Det framgår av analysen att andelen barnäktenskap i de länder som har värdet 1 respektive värdet 0 och tydliggör om det finns någon genomgående skillnad mellan de två grupperna.

Andelen barnäktenskap i länder mäts på så sätt att personal, anställda av regeringen eller organisationer, tillfrågar kvinnor mellan 20 – 24 år om de ingick äktenskap innan de fyllt 18 år. Detta är ett lättare sätt att fånga upp det faktiskt antalet barnäktenskap än om flickor mellan 15

– 19 år hade tillfrågats. I och med att flertalet flickor i en sådan undersökning ännu inte fyllt 18 finns det en risk att flera observationer inte görs då barnäktenskap är vanligare mellan 15 – 18 än under 15 år. Att se till flickor mellan 15 – 19 år ger förstås en mer sanningsenlig bild av hur många flickor som idag ingår ett barnäktenskap men att mäta flickor mellan 20 – 24 år gör det möjligt för en bättre prediktion av andelen barnäktenskap (UNICEF, 2016b). Andelen barnäktenskap mäts i procent vilket möjliggör generalisering mellan länder.

För att utesluta andra förklarande faktorer som kan påverka andelen barnäktenskap kommer analysen även innehålla ett flertal kontrollvariabler, vilka har nämnts i teoridelen. Dessa kontrollvariabler är fattigdom, regeringens effektivitet, jämställdhet, demokrati och politiskt engagemang. Alla dess kontrollvariabler kommer operationaliseras på olika sätt.

Fattigdom mäts lättast genom att se till bruttonationalprodukten, BNP, i respektive land och för att göra måttet mer generaliserbart kommer måttet delas på antalet invånare i varje land vilket ger BNP per capita (Gleditsch, 2002). BNP per capita är ett mått på landets produktion med hänsyn till dess befolkningsstorlek vilket är ett vedertaget mått på länders ekonomiska situation (Ekonomifakta, 2016). Länder med lågt BNP per capita har troligtvis fler barnäktenskap jämfört med länder med högre BNP per capita.

Regeringens effektivitet operationaliseras på bästa sätt genom att se till ett lands avsaknad av korruption. En korrupt regering känner ingen lojalitet gentemot den stora befolkningen och tar därmed inte heller något ansvar att genomföra välfärdsprogram. Dessutom finns det inga pengar till sociala program i korrupta länder. Pengar överförs istället till eliten snarare än till samhället vilket leder till ett ökat skattetryck. Befolkningen tappar därigenom sitt förtroende för det politiska styret då de betalar höga skatter utan att få någonting tillbaka. En ytterligare konsekvens av att eliten plockar ur statskassan är att offentligt anställda generellt sett har låga löner. De spenderar då mer tid på att genom korrupta tillvägagångssätt förbättra sin egna ekonomiska situation än på att genomföra sitt jobb att tjäna allmänheten (Rothstein & Uslaner, 2015). Korruptionsvariabeln som används för denna analys är konstruerat som ett index som sträcker sig från 0 till 100. Variabeln kan tydas som avsaknad av korruption där höga tal står för en mindre korrupt regering (Transparency International, 2015).

Jämställdhet är som tidigare nämnt en svårare variabel att operationalisera då det kan innefatta en mängd olika faktorer. Lättaste sättet inom just barnäktenskap är som sagt flickors skolgång.

Flickors utbildning påverkar andelen barnäktenskap i länder och om flickor får gå i skolan eller inte är ofta en fråga om jämställdhet. Analysen ser till genomsnittlig skollängd för flickor från 15 år och äldre (Barro & Lee, 2013).

Graden av demokrati i ett land kan påverka hur väl lagar efterföljs samt hur effektivt och opartiskt det juridiska systemet är. Demokrativariabeln mäts i ett index som sträcker sig mellan 0 – 10 där 0 representerar minst demokrati och 10 representerar mest demokrati (Freedom House, 2015).

Som nämnt i teoridelen är det troligt att det politiskt engagemanget för att förhindra barnäktenskap ökar om andelen kvinnor i parlamenten ökar. Det politiska engagemanget kan därmed mätas genom att se till andelen kvinnor i den nedre kammaren (Inter-Parliamentary Union, 2015). Anledningen till att analysen inte tar hänsyn till andelen kvinnor i den övre kammaren är för att det är betydligt färre observationer i den variabeln. Dessutom är länder som enbart har en kammaren inräknade i variabeln den nedre kammaren vilket ökar antalet observationer. Andelen kvinnor i den nedre kammaren mäts i procent för att öka generaliserbarheten.

Alla koefficienter, effekter av den oberoende variabeln på den beroende, är ostandardiserade. Detta innebär att effekterna inte är direkt jämförbara med varandra. Varje effekt mäter vad ett skalsteg i de oberoende variabelernas respektive skalor har för effekt på andelen barnäktenskap i procentenheter.

Data och dess tillförlitlighet

Det är tre olika dataset som används för att genomföra uppsatsens analys. Det första är det som används för den beroende variabeln, andelen barnäktenskap. Den data som används för andelen barnäktenskap för flickor under 18 år kommer från UNICEF (2016). Insamling av data har gjorts genom nationella folkräkningar och hushållsundersökningar. UNICEF:s egna projekt ”Multiple Indicator Cluster Survey” (MICS), där organisationen assisterar stater i deras insamling av data, och USAID:s projekt ”Demographic and Health Survey” (DHS) har utnyttjats vid insamling av detta specifika dataset. Insamlingen skedde genom att fråga kvinnor mellan 20 – 24 om de ingått i ett äktenskap eller union vid 15 respektive 18 års ålder. Siffrorna berör åren 2008 – 2014 eller tidigare om ingen annan data finns tillgänglig. UNICEF är en

underorganisation till FN och är mycket tillförlitliga då det används frekvent som referens i forskarvärlden. Siffrorna anges i procent vilket underlättar analysen då det faktiska antalet varierar kraftigt mellan länder beroende på dess populationsstorlek. Problematiskt med denna data är det relativt stora bortfallet. 196 länder ingår i datasetet varav 73 saknar data helt och hållet. De flesta av dessa länder befinner sig i Europa eller Nordamerika, vilket är beklagligt. Dock förekommer ca 94 procent av alla observerade barnäktenskap i Asien, Afrika och Sydamerika vilket berättigar användandet av siffrorna då dessa områden är i störsts behov av förändring (UNICEF, 2014).

Den data som används för den oberoende variabeln, minimiålder för flickors äktenskap med föräldrars tillåtelse, kommer från WORLD Policy Analysis Center (WORLD). WORLD är en organisation med rötter i Harvards universitet, som strävar efter en mer transparent värld med tillgänglig data. Organisation är inte lika allmänt känd vilket givetvis kan vara en brist i analysens tillförlitlighet då en mer välkänd organisation oftare genomgår mer rigorösa kontroller och granskningar. Ett dataset som används mer omfattande, bland annat av Kaufman et al. (2015), är den från MACHEquity. I MACHEquity:s bas ingår dock färre länder än i WORLD. Kaufman et al. (2015) fokuserade enbart på Sub-Sahara där MACHEquity fungerade adekvat, i denna analys inkluderas fler länder och därmed är WORLD ett bättre alternativ. En korrelationsanalys mellan WORLD och MACHEquity visar en korrelation på 0,95, nästan perfekt korrelation. Det enda land som avviker är Sudan. I WORLD:s dataset anges det att Sudans minimiålder för flickor med föräldrars tillåtelse är ”puberteten”, vilket i denna analys har skrivits om till 13 år. I MACHEquity anges Sudans minimiålder som 0 år. Detta är troligtvis en tolkningsfråga av Sudans lagtexter. Oavsett hamnar Sudans minimiålder under 18 år. Den höga korrelationen i dataseten emellan rättfärdigar användandet av WORLD. WORLD ser främst till den primära källan vid insamling av data, det vill säga de nationella lagtexterna. I andra hand vänder de sig till rapporter till polisen, myndigheter, FN eller andra organisationer (WORLD, 2016). I analysen ingår data om minimumålder för äktenskap med föräldrars tillstånd.

De fem kontrollvariablerna har hämtats från Quality of Government (GoQ). QoG-institutionen tillhör Göteborgs universitet och bedriver forskning om korruption och samhällsstyrningens kvalitet. De samlar in data från olika källor och sammanställer dessa i data-setet QoG Standard Data.

Tabell 1: Beskrivande statistik

	N	Medelvärde	Standardavvikelse	Min	Max
<i>Andel barnäktenskap</i>	123	23,77	15,31	1,6	76,3
<i>Minimiålder för flickor</i>	191	16,22	3,35	0	21
<i>Minimiålder på 18 år (dummyvariabel)</i>	191	0,48	0,50	0	1
<i>BNP per capita</i>	189	14261	17973	324	108481
<i>ln (BNP per capita)</i>	189	8,85	1,28	5,78	11,59
<i>Korruption</i>	179	42,36	19,47	8	90
<i>Genomsnittlig skollängd</i>	141	8,11	3,04	1,30	13,23
<i>Demokrati</i>	193	6,67	3,11	0	10
<i>Andel kvinnor i nedre kammaren</i>	191	18,22	11,35	0	56,30

Tabell 1 ovan sammanfattar viktig beskrivande statistik för de variabler som ingår i analysen. Den beroende variabeln andel barnäktenskap har som tidigare påpekats en del bortfall med den minsta populationsstorleken av alla variabler ($N = 123$). Variabeln mäts i procent och det land som har minst andel barnäktenskap är Tunisien med 1,6 procent jämfört med det land som har störst andel barnäktenskap Niger med 76,3 procent. De flesta länder ligger dock på ca 20 procent men i och med den höga standardavvikelsen finns det en stor variation bland observationerna. Den oberoende variabeln minimiålder för flickor på 18 år har avsevärt färre bortfall med 191 observationer. Minimiålder för sammanlagt sex länder är 0 år, alltså ingen minimiålder, jämfört med Rwanda som har högst minimiålder för flickor med föräldrars tillåtelse på 21 år. Medelvärdet för minimiålder är ca 16 år, dock är medianvärdet 18 år (ingår inte i tabellen) vilket betyder att 18 år som minimiålder är den vanligast åldern. Anledningen till att medelvärdet sjunker är för att de länder som har 0 år som minimiålder drar ner värdet. Standardavvikelsen för denna variabel är betydligt mindre än för den beroende variabeln vilket indikerar på att variationen bland observationerna inte är lika stor. Minimiålder på 18 år är den så kallade dummyvariabel vilket är en omkodad version av minimiålder för flickor. Länder med minimiålder 18 år eller äldre får värdet 1 medan de länder med minimiålder under 18 år får värdet 0. Medelvärdet för dummyvariabeln är 0,48 alltså är det något fler länder som har en minimiålder under 18 år än över.

Ytterligare är det viktigt att notera är att det finns två varianter av variabeln BNP per capita. Den ursprungliga variabeln BNP per capita har ett brett spann mellan minimum- och maximumvärdet. Används denna variabel i analysen presenteras förändringen i andelen barnäktenskap när ett lands BNP per capita ökar med en dollar, vilket gör effekten oerhört liten. Dessutom blir den relativa ökningen i BNP per capita större för fattigare länder än för rika. För att underlätta analysen logaritmeras BNP per capita. Logaritmerat BNP per capita visar effekten när BNP per capita ökar procentuellt. Således har logaritmerat BNP per capita samma effekt för alla länder, tillskillnad från BNP per capita vars relativa effekt kan skilja åt länder emellan.

Viktigt att beakta gällande all forskning om barnäktenskap är att data på ämnen alltid är bristfällig då det förekommer stora mörkertal, både av flickor som organisationer aldrig hittar och de flickor som ljuger om de sanna omständigheterna. Blank et al. (2009) skriver en kritisk artikel i *American Economic Journal* om huruvida det går att lita på administrativ data och utgår från en lagförändring av äktenskapsålder. Deras undersökning analyserar USA och dess stater när dessa ändrade minimialagarna för äktenskap, utan föräldrars medgivande, under 50- respektive 70-talet. Den generella slutsatsen de drar är att lagförändring förändrar människor vilka kan delas in i två grupper, "lagföljare" och "icke-lagföljare". De som följer lagar kommer givetvis förändra sitt beteende i linje med den förändrade lagen. Icke-lagföljare förändrar även dessa sitt beteende men är mer kreativa. De kan uppföra sig gentemot administrativa organ som om att de vore lagföljare. De kan till exempel uppge falska uppgifter, som fel ålder på flickan som gifter sig. I länder med höga antal barnäktenskap saknas ofta födselbevis och register vilket gör det omöjligt för myndigheter att kontrollera den exakta åldern på individer vilket innebär ett underrapporterat dataset av andelen barnäktenskap. Ett underrapporterat dataset kan innebära missvisande resultat, till exempel att koefficienteffekterna är svagare än vad de skulle varit hade data varit komplett. Ett annat alternativ Blank et al. (2009) tar upp är möjligheten att resa till gränsliggande stater där minimiålder är lägre och gifta sig där. Vidare finner de att den administrativa data inte alltid går att lita på när den skall användas för att förklara ett kausalt samband mellan ändring av lag och förändring av beteende.

Slutsatsen blir att problemet med bristfällig data inte är lätt att åtgärda, men med en tydlig problematisering av data och redogörelse för vilka möjliga konsekvenser en lagförändring faktiskt kan ha går det att undvika analys av falska samband. För fallet barnäktenskap är det troligt att mörkertalet består av icke-lagföljare som ljuger om flickans ålder eller status för att undgå lagen. I de länder där minimiålder på 18 år existerar är det troligt att data är mer

underrapporterad än i länder där barnäktenskap är tillåtet eftersom det är olagligt i länder med 18-årsgräns. Därmed finns det anledning för befolkningen i dessa länder att ljuga för att undkomma bestraffning. Effekten av detta är att resultaten i undersökningen eventuellt är svagare än vad de skulle varit hade data varit komplett och mörkertalet obefintligt.

Resultat

Följande avsnitt presenterar resultaten av den statistiska undersökningen. Först presenteras en korrelationsmatris som ger en överblick hur variablerna samspelar med varandra. Sedan följer en presentation av regressionsanalysen där sambandet mellan minimiålder på 18 år och andelen barnäktenskap undersöks med kontroll för övriga variabler. De variabler som presenteras nedan är de som ingår i analysen, alltså är det logaritmerat BNP per capita istället för ursprungsvariabeln BNP per capita och dummyvariabeln minimiålder på 18 år istället för andelen barnäktenskap för flickor. För att ytterligare underlätta analysen har alla bortfall eliminerats. Då återstår enbart länder där alla variabler har observationer att utgå från, vilket är 84 länder. Urvalsstorleken har därmed fastställts till 84 länder i alla modeller.

Tabell 2:
Korrelationsmatris

	Andel barnäktenskap	Minimiålder på 18 år	ln (BNP per capita)	Korruption	Genomsnittlig skollängd	Demokrati	Andel kvinnor i nedre kammaren
<i>Andel barnäktenskap</i>		-0,04	-0,55*	-0,25*	-0,62*	-0,02	0,06
<i>Minimiålder på 18 år</i>	-0,04		-0,28*	-0,13	-0,16	-0,16	0,01
<i>ln (BNP per capita)</i>	-0,55*	-0,28*		0,43*	0,71*	0,11	-0,11
<i>Korruption</i>	-0,25*	-0,13	0,43*		0,32*	0,36*	0,04
<i>Genomsnittlig skollängd</i>	-0,62*	-0,16	0,71*	0,32*		0,26*	-0,00
<i>Demokrati</i>	-0,02	-0,16	0,11	0,36*	0,26*		0,06
<i>Andel kvinnor i nedre kammaren</i>	0,06	0,01	-0,11	0,04	-0,00	0,06	

Kommentar: * $p < 0,05$

Ovan presenteras en korrelationsmatris som visar hur variablerna hänger ihop. Till att börja med har andelen barnäktenskap ett nollsamband med minimiålder ($R = -0,04$) vilket betyder att det inte finns någon som helst korrelation mellan minimiålder på 18 år och andelen barnäktenskap. Korrelationen är i linje med uppsatsens hypotes. Andelen barnäktenskap har en stark och signifikant korrelation med logaritmerat BNP per capita, korruption och genomsnittlig skollängd. Korrelationerna är dessutom negativa vilket betyder att ju större BNP per capita och mindre korruption desto färre barnäktenskap. Med resterande variabler existerar ett nollsamband. Den oberoende variabeln minimiålder på 18 år (dummyvariabel) har en negativ korrelation med alla variabler förutom andelen kvinnor i nedre kammaren. Den enda korrelationen med minimiålder som är signifikant är den med logaritmerat BNP per capita ($R = -0,28$). Korrelationen är negativ vilket innebär att länder med en lagstiftad minimiålder på 18 år generellt har lägre BNP per capita. Således har rikare länder mer sällan en lagstiftad minimiålder på 18 år. Anledningen till att rika länder mer sällan har en lagstiftad minimiålder på 18 år kan vara att dessa länder inte har samma behov av en sådan lagstiftning. Det har tidigare redogjorts att fattigdom är den främsta orsaken till barnäktenskap alltså har länder med mindre BNP per capita större andel barnäktenskap och därmed större behov av att lösa problemet.

Även om sambandet mellan andelen barnäktenskap och minimiålder på 18 år i princip är noll räcker inte det som resultat. För att likställa länderna i så hög grad som möjligt måste kontroll för de övriga variablerna genomföras. Detta görs enklast genom en regressionsanalys som presenteras nedan i tabell 3. I tabell 3 finns sju modeller. Störst vikt kommer läggas på modell 1 samt modell 7. Modell 1 testar om minimiålder på 18 år har en effekt på andelen barnäktenskap utan kontroll för övriga variabler. Modell 7 testar samma samband men inkluderar de fem kontrollvariablerna. Modell 2 – 6 testar den beroende variabeln mot den oberoende med kontroll för en variabel åt gången. Detta görs för att underlätta analysen av de olika variablerna.

Tabell 3: Regressionstabell.

Beroende variabel: Andel barnåktenskap av flickor under 18 år (%).

	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4	Modell 5	Modell 6	Modell 7
<i>Minimiålder på 18 år (0 – 1)</i>	-1,24 (3,28)	-6,24* (2,79)	-2,24 (3,21)	-4,20 (2,58)	-1,39 (3,34)	-1,25 (3,29)	-5,07 (2,65)
<i>ln (BNP per capita)</i>		-8,44* (1,31)					-3,23 (1,87)
<i>Korruption (0 – 100)</i>			-0,35* (0,14)				-0,08 (0,13)
<i>Genomsnittlig skollängd för flickor från 15 år (år)</i>				-3,48* (0,47)			-2,68* (0,68)
<i>Demokrati (0 – 10)</i>					-0,18 (0,63)		0,67 (0,53)
<i>Andel kvinnor i nedre kammaren (%)</i>						0,08 (0,15)	0,03 (0,11)
<i>Intercept</i>	24,32	95,52	36,53	48,30	25,41	22,97	67,95
<i>N</i>	84	84	84	84	84	84	84
<i>R² (justerat)</i>	-0,01	0,32	0,04	0,39	-0,02	-0,02	0,41

Kommentar * $p < 0,05$

I Modell 1 ingår det som sagt bara den oberoende och den beroende variabeln, alltså vilken effekt den oberoende variabeln nationellt lagstiftad minimiålder för flickor med föräldrars tillåtelse har på den beroende variabeln andelen barnåktenskap. Interceptet representerar en startpunkt. I modell 1 är startpunkten länder som har värdet noll, lagstiftad minimiålder under 18 år, och kan likställas med medelvärdet för variabeln minimiålder för flickor. Interceptet i modell 1 är 24,32 vilket betyder att länder med lagstiftad minimiålder under 18 år i snitt har 24,32 procent barnåktenskap. Med hänvisning till tabell 1 går det att se att medelvärdet för variabeln minimiålder för flickor är 23,77 procent, alltså överensstämmer dessa väl. Effekten av den oberoende variabeln minimiålder på 18 år på andelen barnåktenskap är -1,24 vilket betyder att när ett land går från lagstiftad minimiålder under 18 år till lagstiftad minimiålder på 18 år minskar andelen barnåktenskap -1,24 procentenheter jämfört med interceptet. Således har länder med en lagstiftad minimiålder på 18 år i snitt 23,08 procent barnåktenskap. Effekten är negativ och därmed önskvärd men inte statistiskt signifikant och har ett p-värde över 0,05. Att

effekten är insignifikant och negativ överensstämmer bra med korrelationen i tabell 2 som också är insignifikant och negativ. En insignifikant effekt betyder att sannolikhet att effekten är ett resultat av slumpen är för stor för att kunna dra några korrekta slutsatser. Om p-värdet är under 0,05 kan det säkerställas att effekten, med 95 procent sannolikhet, inte är ett resultat av slumpen. Det justerade R^2 är 0 vilket betyder att modellen inte har en hög förklaringsgrad då variabeln minimiålder på 18 år förklarar 0 procent av variabeln andelen barnäktenskap.

Modell 2 – 6 testas som sagt förutom det ursprungliga sambandet mellan den beroende och den oberoende variabeln, de fem olika kontrollvariablerna. Dessa modeller kommer inte diskuteras i samma utsträckning som modell 1 och 7 då analysen är inte utformad för att kontrollera samband mellan kontrollvariablerna. Analysen är enbart intresserad av sambandet mellan minimiålder och andel barnäktenskap.

Modell 2 är dock värd att nämna då det är enda modellen i vilken den oberoende variabeln minimiålder på 18 år har en signifikant effekt på andelen barnäktenskap med ett p-värde under 0,05. Det går alltså med 95 procent säkerhet att säga att effekten inte är resultat av slumpen. Logaritmerat BNP per capita har en effekt på -8,44. För att kunna analysera effekt av logaritmerat BNP per capita på andelen barnäktenskap måste effekt -8,44 divideras med 100. Den nya effekt blir då -0,0844 vilket betyder att när BNP per capita ökar med en procent minskar andelen barnäktenskap med -0,0844 procentenheter. Effekten av minimiålder sjunker från modell 1 (-1,24) till modell 2 (-6,24). Det betyder att när ett land går från minimiålder under 18 år till minimiålder på 18 år, med kontroll för den effekt logaritmerat BNP per capita har på andel barnäktenskap, minskar andelen barnäktenskap med -6,24 procentenheter jämfört med interceptet. Interceptet i modell 2 utgör fortfarande en startpunkt men är mindre intressant för analysen då det representerar ett land med en minimiålder under 18 år och med 0 BNP per capita. Ett sådant land skulle i snitt ha 95,52 procent barnäktenskap, men ett land utan någon som helst ekonomi existerar inte.

I modell 3 och 4 är kontrollvariablerna signifikanta. Effekten för avsaknad av korruption är -0,35 vilket betyder att när ett land går ett steg upp på korruptionsskalan minskar andelen barnäktenskap med -0,35 procentenheter jämfört med interceptet. Genomsnittlig skollängd för flickor har en relativt stor effekt på -3,48, alltså när den genomsnittliga skollängden för flickor från 15 år ökar med ett år minskar andelen barnäktenskap med -3,48 procentenheter. I modell 5 och 6 är inga effekter signifikanta. Demokrati har en negativ effekt på -0,18 och andel kvinnor

i nedre kammaren har en liten positiv effekt på 0,08. Den oberoende variabeln minimiålder på 18 år är inte signifikant i någon av dessa modeller men trenden visar att effekten minskar i alla modeller jämfört med modell 1.

Modell 7 sammanställer alla variabler i en modell och testar minimiålder på 18 år mot andelen barnäktenskap med kontroll för de fem övriga variablerna. Effekten av minimiålder på 18 år är -5,07. Det betyder att när ett land går från minimiålder under 18 år till minimiålder på 18 år och efter hänsyn har tagits till effekten av logaritmerat BNP per capita, korruption, genomsnittlig skollängd, demokrati och andel kvinnor i nedre kammaren sjunker andelen barnäktenskap med -5,07 procentenheter jämfört med interceptet på 67,95. Det är en relativt stor effekt men den är inte signifikant. Effekten av logaritmerat BNP per capita sjunker kraftigt från -8,44 i modell 2 till -3,23 i modell 7 och blir även insignifikant. Effekten av genomsnittlig skollängd är den enda som är statistiskt signifikant. Det justerade R^2 värdet är 0,41 vilket betyder att modell 7 förklarar 41 procent av den beroende variabeln andel barnäktenskap för flickor under 18 år. Med hänvisning till modell 7 dras slutsatsen att lagstiftad minimiålder på 18 år inte har en signifikant effekt på andelen barnäktenskap.

Regressionsanalys med interaktion

Det diskuterades i teoridelen om normförändring och hur länder tar emot lagförslag. Det är inte bara viktigt att införa en minimiålder på 18 år utan även att länders styrning verkar för en normförändring. Ju mer effektiv en regering har desto bättre genomförs en lagförändring och normförändringsarbete kan flyta på. Regeringens effektivitet har operationaliserats genom korruption och det finns anledning att tro att länder med minimiålder på 18 år har olika stor andel barnäktenskap beroende på hur korrupt landet i frågan är. Länder med lite korruption har troligtvis mindre andel barnäktenskap jämfört med länder med mycket korruption. För att kontrollera för detta skapas en interaktionsvariabel genom att multiplicera dummyvariabeln minimiålder på 18 år med korruptionsvariabeln. I tabell 4 presenteras två modeller där interaktionsvariabeln har inkluderats.

Tabell 4: Regressionstabell med interaktion.

Beroende variabel: Andel barnäktenskap av flickor under 18 år (%).

	Modell 8	Modell 9
<i>Minimiålder på 18 år (0 – 1)</i>	9,87 (11,54)	16,50 (8,85)
<i>Korruption (0 – 100)</i>	-0,26 (0,17)	0,10 (0,15)
<i>Minimiålder * Korruption</i>	-0,37 (0,34)	-0,67* (0,26)
<i>ln (BNP per capita)</i>		-3,68* (1,82)
<i>Genomsnittlig skollängd för flickor (år)</i>		-2,71* (0,66)
<i>Demokrati (0 – 10)</i>		0,74 (0,51)
<i>Andel kvinnor i nedre kammaren (%)</i>		0,04 (0,11)
<i>Intercept</i>	33,36	65,26
<i>N</i>	84	84
<i>R² (justerat)</i>	0,05	0,45

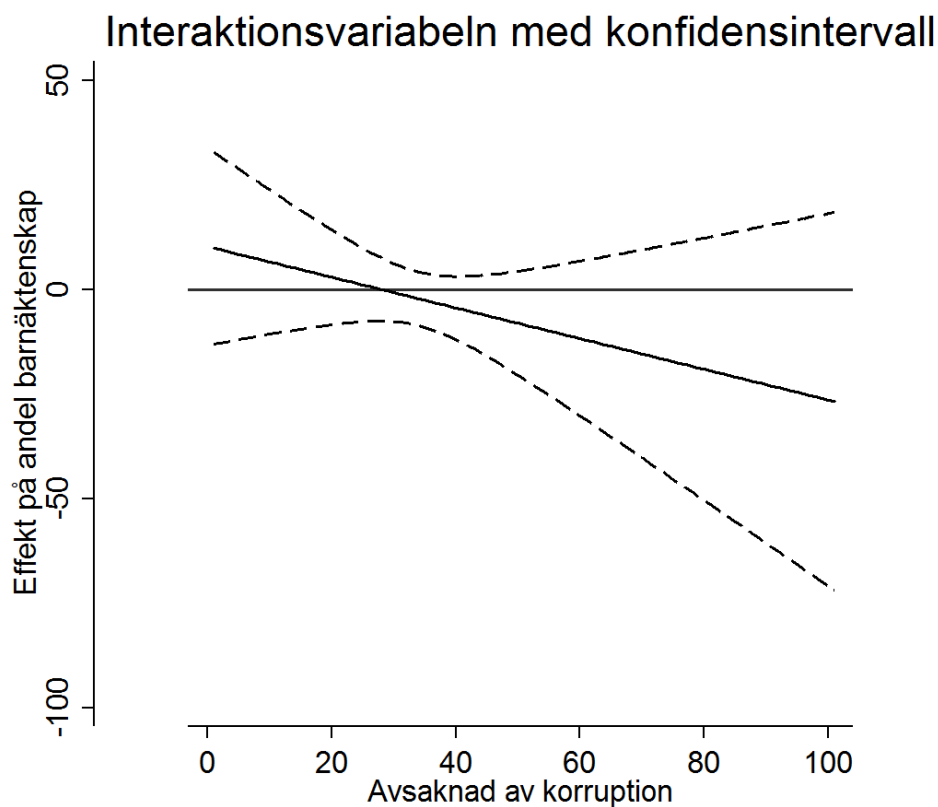
Kommentar * $p < 0,05$

I modell 8 ingår, förutom den beroende variabeln andel barnäktenskap, även minimiålder på 18 år, korruption och interaktionsvariabeln alltså den kombinerade effekten av korruption och minimiålder. På samma sätt som tidigare regressionsmodeller visar effekterna skillnaden i andel barnäktenskap i procentenheter från interceptet. Interaktionsvariabeln är inte signifikant men det betyder enbart att skillnaden mellan grupperna som interaktionen representerar kan vara noll. Det är viktigare att se till effekten för minimiålder. Effekten för minimiålder på 18 år är positiv tillskillnad från tidigare modeller, men den är dock enbart positiv för länder med mycket korruption. För länder med mindre korruption blir effekten av minimiålder negativ vilket visualiseras tydligare i graf 1 nedan. Det innebär att i länder med höga värden på korruptionsindexet har minimiålder på 18 år en starkare effekt. Effekten av minimiålder är inte signifikant men det betyder bara att för länder med ett korruptionsvärde på noll, alltså maximal korruption, finns det en risk att lagstiftad minimiålder på 18 år inte har någon effekt på andelen barnäktenskap. För högre värden, alltså länder som har mindre korruption, kan effekten vara signifikant.

Den slutgiltiga modellen, modell 9, testar minimiålder på 18 år mot andelen barnäktenskap med kontroll för de fem variablerna och interaktionsvariabeln. Förutom interaktionsvariabeln är modell 9 samma som modell 7 men resultatet är något annorlunda. I modell 9 är effekten av interaktionsvariabeln negativ och signifikant. Det betyder att det finns en signifikant skillnad beroende på om ett land med minimiålder på 18 år har mycket eller lite korruption. Effekten av minimiålder på 18 år är positiv, men som tidigare nämnts blir effekten negativ för länder som har en minimiålder på 18 år och höga värden på korruptionsindexet. Effekten av minimiålder är nästan signifikant men når inte till 0,05 gränsen, dock skulle den eventuellt kunna bli signifikant för högre värden på korruptionsindexet. Modell 9 har bäst prediktion av alla modeller med ett justerat R^2 på 0,45, alltså förklarar modellen 45 procent av andelen barnäktenskap.

Avslutningsvis presenteras en graf som visar effekten av lagstiftning för länder med olika värden på korruption, samt dess konfidensintervall. Med hjälp av graf 1 går det att urskilja när effekten av minimiålder blir negativ och framförallt om den vid något läge är signifikant.

Graf 1: Interaktionsvariabeln med konfidensintervall på 95 procent

Grafen visar alltså vilken effekt lagstiftad minimiålder på 18 år förväntas ha på andelen barnäktenskap i länder med olika mycket korruption. Den heldragna linjen är skillnaden i andel barnäktenskap för länder som har en minimiålder på 18 år respektive inte har en minimiålder på 18 år. Det går att se att länder med mycket korruption (låga tal) har en positiv effekt på andelen barnäktenskap. Det stämmer bra överens med regressionsmodellerna där effekten av lagstiftad minimiålder på 18 år var positiv för länder med korruptionsvärde 0. Runt värdet 35 på korruptionsskalan går effekten över och blir negativ. Konklusionen blir att ju mindre korruption desto starkare förväntat effekt av lagstiftad minimiålder på 18 år, alltså även färre barnäktenskap. De streckade linjerna visar den övre respektive nedre gränsen för konfidensintervallet på 95 procent, sannolikheten att prediktionen ligger inom detta intervall med 95 procents säkerhet. För regressionsmodellerna 8 och 9 har det konstaterats att när korruptionsvärdet är 0 är effekten av minimiålder på andelen barnäktenskap inte signifikant. I grafen går det att urskilja att den övre gränsen för konfidensintervallet aldrig blir negativ och den undre gränsen för konfidensintervallet aldrig blir positiv. Konfidensintervallet överlappar alltså alltid noll. Därmed kan det bekräftas att för inget värde för korruption har effekten av minimiålder en signifikant påverkan på andelen barnäktenskap eftersom effekten kan vara noll för alla värden på korruption.

Sammanfattningsvis har interaktionen som förväntat en negativ riktning. Det betyder att i länder med mindre korruption har lagstiftad minimiålder på 18 år en större effekt på andelen barnäktenskap än i de länder med mycket korruption. Interaktionsvariabeln är signifikant men effekten av minimiålder är det inte. Således går det inte att utesluta att effekten av minimiålder inte är noll och samma slutsats som drogs för modell 7 dras för modell 9: Lagstiftad minimiålder på 18 år har inte en signifikant effekt på andelen barnäktenskap.

Slutsats

Barnäktenskap förekommer världen över men störst andel återfinns i fattigare länder. Det är ett fenomen som främst påverkar flickor och konsekvenserna av för tidigt äktenskap är permanenta skador, fysiska såväl som psykiska, förkortad skollängd och minskade möjligheter till valfrihet i livet. Det är först nyligen det globala samhället och forskarvärlden har inriktat sig på att lösa problemet. En av de mest framstående lösningarna är att alla länder skall höja sin nationella minimiålder för äktenskap till 18 år. Flera länder har redan en minimiålder på 18 år men det är

också flertalet som tillåter äktenskap vid yngre åldrar till exempel om flickan har föräldrarnas tillstånd. Även om internationella organisationer som verkar mot barnäktenskap trycker på nationella regeringar att höja minimiåldern är forskningen om minimiålders faktiska effekt på andelen barnäktenskap begränsad. Ett läger av forskarvärlden, exempelvis Thornton et al. (2003) tror inte att lagstiftad minimiålder på 18 år har en effekt. De hänvisar till länder som Indien där minimiåldern är över 18 år men trots detta befinner sig drygt 30 procent av världens alla gifta barn i just Indien (UNICEF, 2014). Å andra sidan finns det forskare som Kaufman et al. (2015) som har undersökt effekten av minimiålder i Sub-Sahara och vars resultat indikerar att minimiålder har en effekt på andelen barnäktenskap. Alla forskare och organisationer delar dock en gemensam ståndpunkt i att införandet av lagstiftad minimiålder på 18 år är viktig och bör genomföras. Analysen i denna uppsats hade därmed som mål att undersöka sambandet mellan lagstiftad minimiålder på 18 år och andelen barnäktenskap. En regressionsanalys genomfördes mellan den beroende och oberoende variabeln med kontroll för flertalet andra relevanta faktorer. Dessa kontrollvariabler är BNP per capita eftersom barnäktenskap är vanligare i fattigare länder, korruption då regeringens effektivitet kan påverka befolkningen vilja att följa lagar, genomsnittlig skollängd för flickor från 15 år eftersom flickor drabbas i större utsträckning och forskning har visat att fler år i skolan minskar risken för barnäktenskap. De är även graden av demokrati då ett mer demokratiskt samhälle underlättar för befolkning att utkräva sina rättigheter samt andelen kvinnor i nedre kammaren då kvinnor i större utsträckning engagerar sig för frågor som rör flickor och kvinnor. Till sist kontrollerades även den kombinerade effekten av korruption och minimiålder med en interaktionsvariabel.

Resultaten från analysen visar att minimiålder på 18 år inte har en signifikant effekt på andelen barnäktenskap, även med kontroll för övriga variabler och interaktionsvariabeln. Trenden för effekten av minimiålder är negativ. Från modell 1 till modell 7 minskar effekten när det kontrolleras för andra variabler. Effekten är i modell 7 nästan signifikant även om den inte riktigt når 0,05-gränsen. I modell 9 är effekten av minimiålder till en början positiv men har en negativ trend, vilket kan urskiljas i graf 1. Effekten ligger fortfarande nära signifikansnivån men förblir insignifikant.

Analysen som genomförts i den här uppsatsen ger stöd till forskare som Thornton et al. (2003) som hävdar att lagstiftad minimiålder på 18 år inte har en effekt på andelen barnäktenskap. Thornton et al. uppmanar dock länder att införa lagstiftad minimiålder på 18 år då inga indikationer på att det skulle förvärra situationen existerar. Samma slutsats dras i denna analys.

Det finns ingen signifikant effekt av minimiålder på andelen barnäktenskap, men tills ett bättre alternativ framträder är lagstiftad minimiålder på 18 år ändå att föredra. En viktig aspekt att beakta är också att data på andel barnäktenskap med stor sannolikhet är underrapporterad, vilket har diskuterats i slutet av metoddelen. Konsekvenserna av underrapporterad data är att effekten kan bli svagare än vad den bör vara. Med hänsyn till detta finns det viss anledning att tro att effekten av minimiålder på andelen barnäktenskap kan vara signifikant då resultaten från analysen var väldigt nära signifikansnivån. Hade data av andel barnäktenskap varit komplett hade eventuellt effekten av lagstiftad minimiålder på andelen barnäktenskap varit större och då även signifikant.

Vidare är det viktigt att poängtera att analysen i denna uppsats är mer sanningsenlig än den gjord av Kaufman et al. (2015) som påvisar en betydande effekt av minimiålder på 18 år på andelen barnäktenskap. Deras undersökning innefattade betydligt färre länder än analysen i denna uppsats och alla tagna från ett område med hög andel barnäktenskap. Vidare använde de sig enbart av fyra kontrollvariabler.

För att framtida studier skall bli lyckade måste insamling av data för andelen barnäktenskap förbättras. En fortsatt och förbättrad datainsamling gör det även möjligt för analyser över tid vilket är det absolut bästa sättet att fånga upp effekten av minimiålder. Slutligen är det även troligt att lösningen på problemet barnäktenskap är komplex och omfattande med tanke på att omständigheterna som orsakar barnäktenskap även i sig bär på en komplexitet. Därmed är det av yttersta vikt att fortsatt forskning av eventuella lösningar på fenomenet barnäktenskap bedrivs.

Referenser

1. Bharadwaj, P. (2009). *Impacts of Changes in Marriage Law: Implications for Fertility and Educational Attainment of Women*. Tillgänglig SSRN: <http://ssrn.com/abstract=1091789>.
2. Boyle, E. H., Kim, M., Longhofer, W., & Nyseth, H. (2013). When do laws matter? National Minimum-Age-of-Marriage Laws, Child Rights, and Adolescent Fertility, 1989 – 2007. *Law Soc Rev.* 47(3):589 – 619. doi: 10.1111/lasr.12033.
3. Bruce, J., Greene, M. E., & Mensch, B. S. (1999). *The Uncharted Passage – Girls' adolescence in the developing world*. (Population Council, serienummer). New York: Population Council.
4. Dahlberg, S., Holmberg, S., Khomenko, A., Rothstein, B., Svensson, R., & Teorell, J. (2016). *The Quality of Government Standard Dataset*, version Jan16. University of Gothenburg: The Quality of Government Institute. doi:10.18157/QoGStdJan16
5. Cooter, R. D. (2000). Three Effects of Social Norms on Law: Expression, Deterrence, and Internalization. *Oregon Law Review.* 79(1), 1-22.
6. Devlin, C., & Elgie, R. (2008). The Effect of Increased Women's Representation in Parliament: The Case of Rwanda. *Parliamentary Affairs.* 61(2):237 – 254. doi:10.1093/pa/gsn007
7. Edmeades, J., Kes, A., Parsons, J., Petroni, S., Sexton, M., & Wodon, Q. (2015). Economic Impacts of Child Marriage: A Review of the Literature. *The Review of Faith & International Affairs.* 13(3):12 – 22. doi:10.1080/15570274.2015.1075757
8. Ekonomifakta. (2016). *BNP per capita*. Hämtad 2016-11-21, från <http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Ekonomi/Tillvaxt/BNP-per-capita/>

9. Gomez, C. S., Raj, A., & Silverman, J. G. (2014). Multisectorial Afghan Perspectives on Girl Child Marriage: Foundations for Change Do Exist in Afghanistan. *Violence Against Women*. 20(12), 1489–1505. doi: 10.1177/1077801211403288
10. Hossain, G., Mahumud, R. A., & Saw, A. (2015). Prevalence Of Child Marriage Among Bangladeshi Women And Trend Of Change Over Time. *Journal of Biosocial Science*. 48(4), 530 – 538. doi: 10.1017/S0021932015000279
11. International Planned Parenthood Federation (IPPF). (2006). *Ending child marriage – A guide for global policy action*. London: IPPF.
12. Jain, S., & Kurz, K. (2007). *New Insights on Preventing Child Marriage: A Global Analysis of Factors and Programs*. (ICRW, 2007:04). Washington: Pact Inc.
13. Jensen, R., & Thornton, R. (2003). Early female marriage in the developing world. *Gender and Development*. 11(2), 9-19.
14. Kaufman, J., Maswikwa, B., Nandi, A., & Richter, L. (2015). Minimum Marriage Age Laws and the Prevalence of Child Marriage and Adolescent Birth: Evidence from Sub-Saharan Africa. *International Perspectives on Sexual and Reproductive Health*. 41(2), 58-68. doi: 10.1363/4105815
15. Nour, N. M. (2009). Child Marriage: A Silent Health and Human Rights Issue. *Reviews in Obstetrics & Gynecology*. 2(1):51 – 56.
16. Nour, N. M. (2006). Health Consequences of Child Marriage in Africa. *Emerging Infectious Diseases*. 12(11):1644 – 1649.
17. Parliament United Kingdom. (u.å.). *How laws are made*. Hämtad 2016-11-07, från <http://www.parliament.uk/education/about-your-parliament/how-laws-are-made/>
18. Plan. (2014, 13 oktober). Theas Bryllupsblogg [Blogg]. Hämtad från <http://theasbryllup.blogg.no/>

19. Rosenfeld, M. (2001). The rule of law and the legitimacy of constitutional democracy. *Southern California law review*. 74:1307 – 1352.
20. Rothstein, B., & Uslaner, E. M. (2015). Alla för alla. Jämlikhet, korruption och socialt förtroende. *Arkiv. Tidskrift för samhällsanalys*. 4:151 – 185.
21. Svenska FN-förbundet. (2016). *Sexuell och reproduktiv hälsa – Ett hot mot flickors liv*. Hämtad 2016-10-07, från <http://fn.se/vi-gor/vi-stodjer-viktiga-fn-projekt-i-varlden/flicka/global-situation/sexuell-och-reproduktiv-halsa/>
22. United Nations (UN). (2016). *Goal 5: Achieve gender equality and empower all women and girls*. Hämtad 2016-09-28, från <http://www.un.org/sustainabledevelopment/gender-equality/>
23. United Nations Children's Fund (UNICEF). (2016a). *Child marriage: Access the data*. Hämtad 2016-10-17, från <https://data.unicef.org/topic/child-protection/child-marriage/>
24. United Nations Children's Fund (UNICEF). (2016b). *Child marriage: Notes on the data*. Hämtad 2016-11-21, från <https://data.unicef.org/topic/child-protection/child-marriage/>
25. United Nations Children's Fund (UNICEF). (2005). *Early Marriage: A Harmful Traditional Practice*. New York: UNICEF.
26. United Nations Children's Fund (UNICEF). (2014). *Ending Child Marriage: Progress and Prospects*. New York: UNICEF.
27. United Nations Human Rights Office of the High Commissioner (OHCHR). (2016). *Convention of Consent of Marriage, Minimum Age for Marriage and Registration of Marriages*. Hämtad 2016-12-14, från <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/MinimumAgeForMarriage.aspx>

28. United Nations Population Fund (UNFPA). (2015a). *Health consequences*. Hämtad 2016-11-06, från <http://www.unfpa.org/adolescent-pregnancy>
29. United Nations Population Fund (UNFPA). (2015b). *Top 10 myths about child marriage*. Hämtad 2016-10-17, från <http://www.unfpa.org/news/top-10-myths-about-child-marriage>
30. United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women (UN Women). (2009). *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women*. Hämtad 2016-12-14, från <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/econvention.htm#article15>
31. Walker, J. A. (2012). Early marriage in Africa—trends, harmful effects and interventions. *African Journal of Reproductive Health*. 16(2):231– 240.
32. Women in Parliaments. (2016). *World and Regional Averages*. Hämtad 2016-11-14, från <http://www.ipu.org/wmn-e/world.htm>
33. World Policy Analysis Center (WORLD). (2016). *What is the minimum age of marriage for girls with parental consent?*. Hämtad 2016-10-24, från <http://www.worldpolicycenter.org/data-tables/policy/what-is-the-minimum-age-of-marriage-for-girls-with-parental-consent>